

Autor: **Barbora Trnková**

Název práce: **V té nejlepší společnosti**

Kategorie: **C**

Postupný ročník: oktáva

Věk: 19 let

Adresa školy: Gymnázium prof. Jana Patočky, Jindřišská 36, Praha 1, 160 00

Pedagog: Mgr. Veronika Sivková

Telefon: 739 584 200

E-mail: veronika.sivkova@gpjp.cz

V té nejlepší společnosti

Ráda bloumám pražskými uličkami, v parných letních dnech pátrám po chladném stínu osamělých zákoutí a v zimě naopak vyhledávám útulná knihkupectví či knihovny, doufajíc, že prohřeji mé mrazem zkřehlé tělo teplem svých interiérů a mou duši potěší plnými policemi nejrůznějších literárních pokladů. Často se při tom, ať už záměrně, či mimoděk, zatoulám do oddělení komiksů, které je hájemstvím všech těch barvitých příběhů, na jejichž vyprávění slova nestačí. Proto jsem si nemohla nevšimnout, že stále více se mezi knihami o superhrdinech a japonskými komiksy manga objevují také tituly věnující se historii našeho státu a osobnostem, které utvářely onu masu letopočtů a událostí, již zjednodušeně nazýváme dějinami. Jedná se o knihy s často až strohými názvy, které však nikoho nenechají na pochybách, či život komiks vlastně mapuje a jaký příběh čtenáři bude prostřednictvím obrazů vyprávět.

TGM. Milada Horáková. Jan Žižka. Čáslavská. Když člověk vysloví tato jména, cosi se v něm zachvěje. Jako by něco, snad závan vzduchu či neviditelné vzepětí síly, nepatrně zabrnkalo na nástroj v srdci každého z nás. Na onu národní strunu, která se vine tělem Čecha, bez ohledu na to, zda je pamětníkem, jenž uchovává autentický obraz nejedné známé osobnosti ve vlastní paměti, či zná příběhy těchto person pouze z hodin dějepisu a vyprávění starších. Hodnota osobností české historie totiž nespočívá pouze v jejich neodmyslitelné a klíčové roli při vytváření dějin, ale hlavně v tom, jakou měrou jejich skutky, rozhodnutí a osudy ovlivňují naši každodenní přítomnost.

Co však stojí za tím, že právě jejich jména se vepsala do české i světové historie, že pro celý svět je Václav Havel pojmem a Karel Gott legendou? Co je staví na onen pomyslný piedestal, a ačkoliv jsou mnozí z nich už léta či dokonce staletí po smrti, s přicházejícími roky se jejich pozice na tomto stupínku stále upevňuje a získává na významu? V čem tkví síla onoho plamene, jímž jejich odkaz stále žhne, kde se skrývá motor, který je neustále pohání a dodává jim energii dosahovat úspěchů a být vzorem?

Již na první pohled je patrné, že univerzální recept pro získání kvalit osobnosti hodné úcty širší veřejnosti sepsán nikdy nebyl. Že návod, jak být dobrým státníkem, skvělým sportovcem, výjimečným umělcem či zkrátka někým, jehož jméno se pro současníky, a hlavně pak budoucí generace stane všeobecně známým a uznávaným pojmem, zkrátka neexistuje. Model úspěšného člověka, který by všemi svými činnostmi prospíval sobě a společnosti zároveň, je pouze utopickou fikcí. Hnědé oči, světlé vlasy, zvučné jméno – žádný z těchto znaků není tou tajnou přísadou, kterou snad sudičky zamíchaly do osudu hrdinů naší historie.

Ačkoliv krásná tvář může představovat výhodu, ani ona není tím, co v okamžicích, které vystavěly pevnou základnu naší národní identity, hrálo rozhodující roli. Pohlédneme do galerie českých osobností a posuďme sami, kolik osobností českých dějin se stalo známými díky svému vzhledu či neodolatelnému šarmu.

Mnohé ženy naší historie samozřejmě byly proslulé svými vybranými způsoby a půvabem, nespočet českých mužů byl oblíbenými společníky právě pro svou eleganci a grácii, s níž bavili zástupy obdivovatelů a okouzlovali okolí.

Avšak krása je věc čistě subjektivní a pomíjívá, jak rychle se objeví, tak spěšně už chvátá pryč. Je jen rozmarem doby, neuchopitelným potěšením skrytým v mžiku oka. Příkladem může být spisovatelka Božena Němcová, jedna z nejznámějších žen české literární historie. Z historických pramenů a svědectví jejích současníků se čtenář sice mnohdy dozví, že byla obdivována pro svou krásu, avšak je to právě její dílo a obrozenecké snahy, které ji zařadily mezi velikány písařské dějiny. Stejně tak Emil Zátopek nedosáhl rekordních časů díky svému bontonu, nýbrž tvrdým tréninkem a pevnou vůlí.

Co tedy tyto osobnosti odlišuje od většiny, jaké je tajemství jejich úspěchu? Osobně si myslím, že ono kouzlo velikánů, kteří dokázali dobýt prkna jeviště světa, jak naši společnost nazýval už sám Komenský, tkví v čemsi niterném. Ve vůli něco dokázat, změnit svět k lepšímu. Postavit se tváří v tvář překážkám, které se objevují na životní cestě každého jedince, a najít odvahu a sílu překonat je. A je-li daná bariéra příliš vysoká, umět si přiznat, že vydat se jinou cestou není selháním. Že i probořit hráz, najít skulinku mezi jednotlivými kamennými kvádry, dřevěnými latkami či kovovým mřížovím, nebo se prokopat zdánlivě neotřesitelnými základy problému, může být způsobem, jak dosáhnout svého cíle. Možná že člověka nikdo nevidí, zatímco se pere s osudem mimo záře reflektorů, a neopěvuje, jako když šplhá do nebeských výšin a na vrcholu překážky vítězně zdvihne paže a zajásá. Možná jsou to cesty méně nápadné, které musí jedinec absolvovat sám a při nichž je jeho jediným motorem vlastní vůle a vidina cíle. Avšak snad tato skrytá noblesa je oním magickým mokem, který proudí žilami všech významných osobností, jejichž jména a činy dodnes rezonují současnou společností.

Je nezpochybnitelné, že mnozí hrdinové české historie byli vůdčími osobnostmi, které vedly lid v nejistých dobách a které si neohroženě razily cestu trnitými cestami labyrintu světa. Spousta z nich obětovala životy za vlastní přesvědčení či víru, byla ochotná být slovem, které spojí náš národ, světlem, jež září a ukazuje cestu ztraceným duším rozdělené společnosti, tváří, která symbolizuje odpor a boj za svobodu českého státu. Vzpomeňme na hrdiny československého odboje, na ty, kteří se v polovině devatenáctého století se řvoucím lvem v

srdci bili za identitu našeho národa, za český jazyk a řeč. Každý z těchto lidí se svými činy a rozhodnutími zasloužil o existenci našeho státu, jak ho známe dnes.

Aby se však hlasy státníků a čelných představitelů revolučních hnutí mohly šířit, aby sportovci a umělci vynikli mezi konkurencí, aby myslitelé a intelektuálové mohli prosadit své myšlenky a ideály, bylo vždy zapotřebí i těch méně nápadných. Ti stáli ve stínu a jejich tichá věrnost a rozvaha byla kotvou, která zajišťovala stabilitu vrtkavých myslí slavných. Zároveň však dokázali přeměnit svůj klid v jiskru, která nedala uhasnout hořícímu plamenu změny a pomohla mnohým osobnostem naší historie v dosažení jejich cílů.

Nazývejte mě snílkem a idealistou, ale věřím v sílu lidské pomoci a podpory. Domnívám se, že právě ti, kteří tvoří nejbližší okruh přátel a milovaných každého jedince, mohou být oním přístavem, kam se člověk vrací, když lodí jeho života zmítá divoká bouře zmatku a neštěstí. A bezpochyby i řady českých osobností, které svými činy vstoupily do historie a podílely se na sepsání dějin našeho státu, zažily chvíle, kdy nejistě tápaly kolem sebe, nevědouce si rady. Okamžiky, kdy vlastní pochyby zatřásly jejich přesvědčením a odklonily je ze směru, který si pro svou cestu v počátcích zvolily.

A právě v těchto momentech je blízkost někoho, kdo je ochoten naslouchat, vcítit se a poradit, tou nejcennější entitou, základní hodnotou, s jejíž pomocí může jedinec znovu vybudovat své sebevědomí a ze zbloudilého poutníka se stát cílevědomou osobou, schopnou vystoupit z řady, vést davy, cizelovat svět k lepšímu. Zkrátka obstát ve víru dějin a dostat se do pozice osobnosti, na niž je národ pyšný a k jejímuž odkazu se i po letech či staletích hrdě hlásí.

V čem tedy spočívá výjimečnost historických osobností a hodnota jejich dědictví? Věřím, že je zapotřebí nejen silné vůle, odhodlání, ušlechtilého úmyslu a samozřejmě i špetky štěstí, ale zásadní vliv má také prostředí a rámec možností, v jakém člověk může své záměry realizovat. Největší roli při formování charakteru hodného respektu a úcty však dle mého názoru hrají lidé. Právě tam se skrývá ono tajemství velikanů historie – v citlivých duších se schopností empatie, připravených pomoci a podpořit i ve chvílích, kdy síly docházely i těm nejschopnějším, v okamžicích, kdy se jejich svět bortil jako domeček z karet. Neboť i těmto osobnostem, které se zapsaly do historie díky svým schopnostem vést a vyniknout a které dnes vnímáme jako hrdiny vedoucí nás po spletné cestě dějin, kdysi musel někdo ukázat cestu.